

Luken metsätilastoinnin muutokset

Puumarkkinatyöryhmä

25.11.2015

Johanna Laiho-Kauranne, tilastojohtaja
Aarre Peltola, varttunut tutkija
Luonnonvarakeskus

Luonnonvarakeskus tilastoviranomaisena

- Luonnonvarakeskuksen toimii tilastolaissa (280/2004) tarkoitettuna tilastoviranomaisena (kuten Tilastokeskus, Tulli ja THL)
- Laissa Ruoka- ja luonnonvaratilastoista (562/2014) määritetään Luonnonvarakeskuksen tilastoalueet.
 - Lakia sovelletaan Luonnonvarakeskuksen toimintaan tilastolaissa (280/2004) tarkoitettuna tilastoviranomaisena.
 - Lakia sovelletaan myös maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmästä annetun lain (284/2008) mukaisen rekisterinpidon yhteydessä kerättyihin tilastotietoihin.
 - Tietojen keräämisen perusteisiin ja järjestämiseen, tietojen käsittelyyn ja tilastojen laatimiseen sekä tietojen salassapitoon ja luovuttamiseen sovelletaan tilastolakia
- Laki määrittää oikeudet ylläpitää tilastollisen maatila- ja puutarhayritysrekisterin tilastolliseen käyttöön

Luonnonvarakeskus tilastoviranomaisena II

- Laissa ruoka- ja luonnonvaratilastoista (562/2014) määritetään:
- Elinkeinonharjoittaja on velvollinen antamaan Luonnonvarakeskukselle 2 § :ssä tarkoitettujen tilastojen laatimisen kannalta välttämättömät tiedot harjoittamansa *toiminnan lajista, sijainnista, omistus- ja hallintasuhteista, tuotteista, taloudesta ja toiminnan edellyttämistä tuotantopanoksista sekä muista voimavaroista ja niiden käytöstä*. **Velvollisuus koskee luonnollista henkilöä tai yhteisöä taikka säätiötä, joka omistaa metsää tai harjoittaa elinkeinonaan:**
 - maa- ja puutarhataloutta;
 - kalastusta tai vesiviljelyä;
 - maatalous- tai kalastustuotteen jalostusta tai kauppaa;
 - metsätaloutta, puun tuotantoa, jalostusta tai kauppaa.
- **Myös metsätaloutta tai puun jalostusta tai kauppaa harjoittavat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt ovat velvollisia antamaan Luonnonvarakeskukselle 1 momentissa tarkoitettut tiedot.**

Tilastoviranomaistoiminnan periaatteet

- Tilastoviranomaisen toiminta on erillistä ja ammatillisesti riippumatonta. Euroopan unionin tilastolaissa määritetään Tilastoalan käytännesäännöt (CoP); auditoidaan
- Ammatillinen riippumattomuus ja tilastoviranomaisasema edellyttää:
 - valtuudet tiedonkeruuseen & riittävät voimavarat,
 - sitoutumisen laatuun & tilastollisen tietosuojan, sekä
 - puolueettomuuden ja objektiivisuuden tietosisällön ja palvelujen tarjonnan suhteen.
- Tilastoviranomaisen toiminta tulee olla organisatorisesti erillään politiikkaa toteuttavista, sääntelyä harjoittavista tai hallinnollisista tahoista sekä yksityisen sektorin toimijoista.
- Tilastopalvelut organisatorisesti erillään Luonnonvarakeskuksessa; ns. Kiinan muuri ja tilastoviranomaistoiminnasta ja tietojen julkaisemisesta vastaa tilastajohtaja.
- Tilastointiin osallistuva henkilöstö on allekirjoittanut salassapitosopimuksen.
- Tilastoaineistoilla on hyvin rajatut käyttöoikeudet ja tietosuojaus käytännöt julkistamisessa noudattavat Tilastokeskuksen antamaa ohjeistusta.
- Luken keräämiä yritystilastoja keskittyneiltä markkinoilta ei luovuteta eteenpäin tutkimuskäyttöön, ja mitään tilastotietoja ei luovuteta tilastolain perusteella hallintoon, valvontaan tai mihinkään tilastoviranomaistoiminnan ulkopuoliseen käyttöön.

Tilastotuotantoprosessi

1 Tarpeiden tunnistaminen	2 Tilastoinnin suunnittelu	3 Tuotantojärjestelmän rakentaminen	4 Tiedonkeruu	5 Käsittely	6 Analyysi	7 Julkaiseminen	8 Arkistointi	9 Arviointi
1.1 Tietotarpeiden selvittäminen	2.1 Tuotosten suunnittelu	3.1 Tiedonkeruuvälineiden toteutus	4.1 Otaksen poiminta	5.1 Lähdeaineistojen yhdistäminen	6.1 Tulosten muodostaminen	7.1 Tulosten päivittäminen järjestelmiin	8.1 Arkistointisääntöjen määrittäminen	9.1 Materiaalin kokoaminen
1.2 Tarpeiden varmistaminen	2.2 Muuttujien kuvaaminen	3.2 Käsittely- ja analyysivälineiden toteutus	4.2 Tiedonkeruun valmistelu	5.2 Luokittelu ja koodaaminen	6.2 Tulosten tarkistaminen	7.2 Julkaistavien tuotteiden laadinta	8.2 Arkistojen ylläpito ja hoito	9.2 Arviointi
1.3 Tavoitteena olevan tietosisällön määrittely	2.3 Tiedonhankinnan suunnittelu	3.3 Jakeluratkaisun toteutus	4.3 Tiedonkeruun suorittaminen	5.3 Virheiden tunnistaminen	6.3 Tulkinta ja perustelut	7.3 Julkaiseminen	8.3 Datan ja metadatan säilyttäminen	9.3 Toimenpiteistä sopiminen
1.4 Käsitteiden tunnistaminen	2.4 Kehikon ja otannan suunnittelu	3.4 Työprosessien järjestely	4.4 Tiedonkeruun viimeistely (esim. tiedonsiirrot)	5.4 Editointi ja imputointi	6.4 Tarvittavien tietojen suojaaminen	7.4 Tiedon käytön edistäminen	8.4 Datan ja metadatan tuhoaminen	
1.5 Tietolähteiden selvittäminen	2.5 Käsittely- ja analyysimenetelmät	3.5 Järjestelmien testaaminen		5.5 Johdettujen tietojen muodostaminen	6.5 Tulosten viimeistely	7.5 Tiedusteluihin vastaaminen		
1.6 Esiselvityksen laatiminen	2.6 Työprosessin, tietojärjestelmien ja -kannan suunnittelu	3.6 Tilastotuotannon testaaminen		5.6 Painokertoimien laskeminen				
		3.7 Tuotantojärjestelmän viimeistely		5.7 Aggregaattien laskeminen				
				5.8 Tietojen viimeistely				

Luken tilastotuotannon pääpisteet

1. Luken tilasto-ohjelma 2016 huomioi kehittämisalueet ja tilastoinnin kehittymisen yhteiskunnallisesti merkittäviin asiakkaiden tarpeisiin
 - Teollisuus- ja energiapuukaupan tilastojen kehittäminen
 - Uudistuvan metsäalan tilastojen kehittämishanke
 - Metsien suojelun tilastointi
2. Tiedonantajien vastaustaakan keventäminen ja muun digitaalisen tiedon hyödyntäminen suoran tiedonkeruun sijaan
3. Digitaalinen tilastointi tiedonkeruusta julkistuksiin lisää Luken tilastojen vaikuttavuutta
4. Yhteisrahoitteiset kehittämisprojektit uudistaen ruoka- ja luonnonvara tilastointia muuttuviin yhteiskunnan tietotarpeisiin
 - Pientalojen polttopuututkimus
5. Tilastollisen tiedontuotantoprosessin yhtenäistäminen
6. Tilastotuotannon ajantasainen ja laadukas jatkuminen huomioiden yhteisrahoitteisten kehittämishankkeiden ja maksullisten palveluiden tarvitsemat resurssit

Yhteistyö tiedonantajien kanssa

- Yhteistyö tiedonantajien kanssa on keskeistä
 - laadukkaiden ja kattavien tilastojen tuottamiseksi
 - tiedonkeruun helpottamiseksi
 - tiedontuotannon nopeuttamiseksi
 - merkityksellisten tietojen ja hyvän palvelun tuottamiseksi tiedonantajille.

Teollisuuspuun kauppa

- Teollisuuspuun kaupasta julkaistaan kuukausi- ja vuositilastoja. Viikoittaiset puun hinnat eivät ole tilasto vaan markkinaseurainta. Tietoa kerätään puutavaralajeittain, kauppatavoittain, hakkuutavoittain ja alueittain.
- Aineistoa kerätään tällä hetkellä Metsäteollisuus ry:n jäsenyrityksiltä ja Luke kerää suoraan osalta Suomen sahat ry:n jäsenyrityksiä.
- Tilastojen julkaisemiseen on jouduttu tekemään muutoksia. Nykyinen tiedonantajien määrä ei mahdollista tilastotietojen julkaisemista alueittain kuukausitasolla ja tilastoalan SVT laatukriteerit eivät täyty.
- **Puukaupan tiedonkeruuta laajennetaan 1.1.2016 lähtien**
 - Uusia yrityksiä tiedontoimittajiksi
 - Metsänhoitoyhdistysten toimituspuiden sisällytetään tiedonkeruuseen
 - Tilastointiin tarvitaan yrityskohtainen puukauppätieto (sis. metsänhoitoyhdistysten toimituspuiden) kuukausittain/vuosittain.
- Teollisuuspuussa kerätyn aineiston kattavuus tällä hetkellä keskimäärin 90 prosenttia yksityismetsien puukaupasta, mutta keskittyneillä markkinoilla tämä ei riitä alueittaisen tiedon julkaisemiseen tilastona.

Teollisuuspuun kaupasta julkaistavat tiedot

- Yksityismetsien puukaupasta julkaistaan kuukausi- ja vuositilastoa sekä lisäksi viikoittaista puukaupan markkinaseurantaa

Julkaistaan http://stat.luke.fi	Kuukausi- tilasto (Luke)	Vuosi- tilasto (Luke)	Viikoittainen markkinaseuranta (Metry)
Kanto- ja hankintahinnat	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Puukauppamäärät	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Pystykaupat hakkuutavoittain	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Alueittaiset tiedot	Ei	Kyllä	Kyllä

- Laajennettu aineisto parantaa mahdollisuuksia aluetietojen kuukausittaiseen julkaisemiseen
- Sovellettava aluejaottelu käytävä lävitse

Metsänhoitoyhdistysten toimituspuu

- Puuta, jonka metsänhoitoyhdistys toimittaa suoraan Metsäteollisuusyritykselle.
- Metsänhoitoyhdistykselle maksettu toimituspuun hinta sisältää hakkuun, lähikuljetuksen ja kaukokuljetuksen.
- Metsänhoitoyhdistysten toimituspuu ei tällä hetkellä tilastoidu yksityismetsien teollisuuspuun puukauppaan.
- Puukauppatilaston näkökulmasta puun hinnoitteluperuste on metsänhoitoyhdistyksen metsänomistajalle puukauppasopimuksen mukaan maksettava hinta.

Energiapuun kauppa

- Energiapuulla tarkoitetaan metsästä saatavaa kotimaista puuta, joka ostetaan lämpö- ja voimalaitoksilla käytettäväksi. Varsinaisten yksityismetsien lisäksi tilastossa on mukana myös kunnilta, seurakunnilta, ym. yhteisöiltä ja Metsähallitukselta ostettu puu.
- **Metsänhoitoyhdistykset ovat merkittävä toimija energiapuun kaupassa:** Metsänhoitoyhdistysten toimintakertomuksista kerättyjen tietojen mukaan vuonna 2012:
 - energiapuun toimituksia noin 80 yhdistyksellä, yhteensä noin 1,7 miljoonaa m³
 - noin 40 yhdistyksellä toimituksia vähintään 10 000 m³ vuodessa
 - yhdistykset energiapuun kaupassa tärkeitä toimijoita sekä koko maan tasolla että paikallisesti
- Energiapuun kauppaa tilastoidaan neljännesvuosittain.
- Tilasto luokitellaan kauppatavoittain, puutavaralajeittain ja alueittain
- Tilaston puutavaralajit ovat kannot, latvusmassa, kokopuu ja rankapuu

Energiapuun kauppa, miten hinnat tilastoituvat (2)

- Luke kysyy metsänomistajilta ostetun energiapuun ensikertaisia kauppvoja koskevat tiedot suurilta ja keskisuurilta energiapuuta ostavilta yrityksiltä ja metsänhoitoyhdistyksiltä.
- Energiapuun hinnalla tarkoitetaan puukauppasopimukseen kirjattuja arvonlisäverottomia hintoja ilman ehdollisia eriä.
- Yksikköhinnat eivät saa sisältää valtion tukea, eli hinnat tilastoidaan ilman Kemeran perusteella maksettavaa nuoren metsän hoidon pinta-alatukea ja energiapuun myyjälle tai korjaajalle maksettavia energiapuun kasaus- ja kuljetustukia.
- Suuressa osassa koko- ja rankapuun pystykauppoja tuki sovitaan maksettavaksi valtakirjalla myyjälle, mikä nostaa yksikköhintoja. Tällaiset hinnat on puhdistettava tuesta laskennallisesti.

Energiapuun kauppajulkistuksen tietosuojaus I

Tilastollisen tietosuojauksen vaikutus kun yrityskohtainen aineisto puuttuu ja kun tiedonantajien lukumäärä on liian alhainen 2015 Q2

Solujen julkistaminen / peittäminen	Solujen jakautuminen luokkiin
Tieto julkistettu	56
Tietoa ei julkistettu, koska tiedonantajia liian vähän	... 20
Ei ilmoitettuja kauppvoja	- 4

Energiapuun kauppa julkistuksen tietosuojaus II

Tilastollisen tietosuojauksen vaikutus kun yrityskohtainen aineisto puuttuu ja kun tiedonantajien lukumäärä on liian alhainen 2015 Q2

	Kannot	Latvusmassa	Kokopuu	Rankapuu	Energiapuun keskimäärin
Pystykauppa					
KOKO MAA	1,03	3,53	2,05	2,62	2,91
Etelä-Suomi	0,83	4,62	1,34	1,87	2,68
Keski-Suomi	...	3,55	2,15	3,14	3,09
Savo-Karjala	0,83	2,23	...	4,45	2,85
Kymi-Savo	...	3,06	2,74	2,12	2,64
Etelä-Pohjanmaa (2011-)	...	3,33	...	5,23	4,04
Kainuu-Pohjanmaa (2011-)	-	7,02	4,38
Lappi	-	3,39

Energiapuun kauppa julkistuksen tietosuojaus III

Tilastollisen tietosuojauksen vaikutus kun yritysکوhtainen aineisto puuttuu ja kun tiedonantajien lukumäärä on liian alhainen 2015 Q2

	Kannot	Latvusmassa	Kokopuu	Rankapuu	Energiapuun keskimäärin
Hankintakauppa					
KOKO MAA	16,86	16,02	20,31	25,2	22,96
Etelä-Suomi	7,64	14,93	22,12	28,57	24,23
Keski-Suomi	...	13,65	15,1	23,33	21,8
Savo-Karjala	-	20,72	19,26
Kymi-Savo	...	17,68	22,91	23,79	22,27
Etelä-Pohjanmaa (2011-)	...	14,26	15,85	26,16	24,08
Kainuu-Pohjanmaa (2011-)	18,15	25,31	24,06
Lappi	-	20,72

Puukaupan tiedonkeruun tiedonantovelvollisuus laajenee

- Puukauppatilaston aineistoa tullaan jatkossa keräämään tasapuolisesti kaikilta puukauppaa tekeviltä tahoilta.
- Puukauppatilaston tietojen keruu kohdistuu yrityksiin, jolloin tietoja saadaan kerättyä tehokkaammin kuin yksittäisiltä metsänomistajilta.
- Yrityksiin rinnastuvat puukauppaa harjoittavat metsänhoitoyhdistykset ja metsäpalveluyritykset.
- Aineiston laajentaminen lisää aineiston kattavuutta.
- Tuloksena on laadukkaammat ja kattavammat puukaupan tilastot.

Tiedonkeruun muutos

Nykytila: Metsäteollisuus ry kokoaa jäsenyritystensä tilastotiedot, ja toimittaa yhteenvedon puukauppatilastoja varten Lukeen. Metsänhoitoyhdistysten toimituspuusta ei tule tietoa teollisuuspuukaupan tilastoon, energiapuusta tietoa tulee osalta yhdistyksistä

Uusi tiedonkeruu:

- Teollisuuspuun ja energiapuun tilastotietojen automaattinen siirtyminen yrityksistä Luken webservice -rajapintaan määrämuotoisena XML-sanomana (ja Metsäteollisuus ry:n jäsenyritysten osalta joko suoraan Lukeen tai Metsäteollisuus ry:n kautta Lukeen yrityskohtaisena tietona).
- XML-sanomissa hyödynnetään metsätietostandardia. Yrityksillä pitäisi olla järjestelmissään tietoa Luken webservice rajapintaan lähettävä ominaisuus.
- Niiltä yrityksiltä ja toimijoilta, joilta tietoja ei saada metsätietostandardin mukaisesti, tiedot kerätään turva s-postilla tai tarvittaessa puhelinhaastatteluin.
- Suoraan yrityksen tietojärjestelmistä Lukeen lähtevät viestit minimoivat vastausrasitteen ja vähentävät virheiden mahdollisuutta. Tiedonsiirron jälkeen yritykseen palautuvat vastaussanommat auttaisivat tiedon virheettömyyden selvittämistä.
- Luken tilastoyksikkö huolehtii tietosuojasta, yrityskohtaista tietoa ei luovuteta ulkopuolelle eikä edes Luken sisällä tutkimuskäyttöön. Yrityskohtaiset tiedot ovat vain rajatussa käytössä ko tilastojen tuotantoa varten Tilastopalveluiden sisällä.
- Tilastotietojen validointi mahdollistuu yrityskohtaisen tiedonkeruun myötä.

Puukauppatilaston muutosten aikataulu

- Tiedonkeruu laajenee vuoden 2016 alusta lähtien; 1.1.2016.
- Mukana lisää metsäteollisuusyrityksiä
- Mukana myös metsänhoitoyhdistysten toimituspuu

- Aineiston kattavuuden kasvamisesta seuraavat hyödyt:
 - Laadukkaampi ja kattavampi tilasto
 - Erityisesti aluetietojen esittäminen helpottuu

- Yrityskohtaisen aineiston perusteella Luke pystyy arvioimaan voidaanko nykyistä aluejakoa kehittää toimialan rakenteet ja markkinat paremmin huomioiden. Aluejaon uudistamista edeltäisi eri osapuolten kuuntelu nykyisen luokittelun toimivuudesta ja kehittämistarpeista.

Luken tilastokokonaisuus

- 1) maatalouden rakennetta, tuotantomenetelmiä ja -panoksia, peltokasvi-, puutarha- ja kotieläintuotantoa, tuotannon vaikutuksia ympäristöön sekä maataloustuotteiden hintoja;
- 2) metsien taloudellista hyödyntämistä, puumarkkinoiden toimintaa, metsien hoitoa ja metsien suojelua;
- 3) kalastusta, vesiviljelyä, kalataloutta ja kalastustuotteiden markkinoita;
- 4) elintarvikkeiden turvallisuutta.

Verkkopalvelu: www.stat.luke.fi

Metsätilastollinen vuosi

Tilastopalvelu

Luonnonvarakeskus tuottaa ja julkaisee Suomen ruoka- ja luonnonvaratilastoja. Tilastot kuvaavat Luonnonvarakeskuksen toimialueen kehitystä ja tilaa. Luonnonvarakeskus on yksi Suomen neljästä tilastoviranomaisesta.

Uusimmat tilastojulkistukset

[Teollisuuspuun hakkuut ja työvoima, maaliskuu 2015](#)
13.05.2015

[Teollisuuspuun kauppa, huhtikuu 2015](#)
13.05.2015

[Teollisuuden ja kaupan viljan ostot ja käyttö 2015, 1. vuosineljännes](#)
11.05.2015

[Metsäteollisuuden ulkomaankauppa, helmikuu 2015 \(ennakko\)](#)
08.05.2015

Tulevat tilastojulkistukset

[Puun käyttö 2014](#)
13.05.2015

[Alueittainen maidontuotanto 2014/2015](#)
22.05.2015

[Teollisuuspuun hakkuut alueittain 2014](#)
22.05.2015

[Maito- ja maitotuotetilasto, huhtikuu 2015 \(ennakko\)](#)
25.05.2015

Käynnissä olevat tiedonkeruut

[Kananmunien tuotantomäärän kysely](#)
12.01.2015 - 14.06.2015

[Puutarhatutkimus](#)
14.03.2015 - 06.07.2015

[Tilastotietokanta >](#)

[Tilastojen julkistusaikataulu >](#)

[Tilastojen tilaus >](#)

Päättöön ikäkuuma

Mg kg - Miltonig
900

>> Tilastotietokanta >> Metsätalostat >> Talous >> Energiapuun kauppa >> Energiapuun hinta

- 1 Valitse taulukko
- 2 Valitse muuttujat
- 3 Näytä taulukko

Näytä taulukko

Tietoja taulukosta

Muuta ja laske Tallenna nimellä Taulukkonäkymä 1

+ Taulukon asetukset

+ Tallenna poiminta

Energiapuun hinta

	Hinta e/m ³				
	Kannot	Latvusmassa	Kokopuu	Rankapuu	Energiapuu keskimäärin
2015/2					
Pystykauppa					
KOKO MAA	1,03	3,53	2,05	2,62	2,91
Etelä-Suomi	0,83	4,62	1,34	1,87	2,68
Keski-Suomi	...	3,55	2,15	3,14	3,09
Savo-Karjala	0,83	2,23	...	4,45	2,85
Kymi-Savo	...	3,06	2,74	2,12	2,64
Etelä-Pohjanmaa (2011-)	...	3,33	...	5,23	4,04

Kiitos!

Johanna Laiho-Kauranne, tilastojohtaja

Aarre Peltola, varttunut tutkija

Jukka Torvelainen, varttunut tutkija

Esa Katajamäki, tilastopäällikkö

Anna Louhivaara, tuotantopäällikkö

etunimi.sukunimi@luke.fi